

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Ioan. Petri Maffei, Bergomatis, E Societate Iesv,
Historiarvm Indicarvm Libri XVI.**

Maffei, Giovanni Pietro

Antverpiae, 1605

Ioannis Baptistae Montani Ferrariensis, Ad Michaellem Tvrrianvm è
Societate Iesu in Lusitaniam.

urn:nbn:de:hbz:466:1-11473

id est, confestim (inquit) in cœlū migrabo. cuius rei miraculo neophyti magnopere cōfirmati sunt. Ipse autem Regulus tamen nec dum Christianus est, & certis de causis in aliud tempus Bonziorum scelus ac maleficia debitis vindicare suppliciis distulit, suam tamen erga nos beneuolentiam, & Christianæ religionis vel tuendæ & amplificandæ studium, plurimis rebus ostendit, primum enim nobis honoris causa familiariter saepe conueniendis nomen nostrum apud Ximabaranos in admiratione & in gratia posuit: deinde ream templo ædificando optimam, materiãque suo sumptibus uectam, operasque ducentas nobis attribuit ad arcis ruinas reparandas solo, quæ arx quondam illa ipsa in area fuerat, in templi rebus ipsius apparatus & cultum familias septuaginta in ea viciniam habitantes certum vectigal pēdere iussit, exturbationis proposita, nisi in officio perstirissent. Idem, quod Christiani in templum, aestu maris accedente, egre admodum veniebant, ingenti ponte ad ipsius templi valuas usque perducto, facilem iis transitum que aditum præbuit. Auctus verò filiola, (quam nos, quod clarissimo genere orta est, magno Christianæ rei adiumento futuram aliquando speramus) eam nobis tradidit baptizandam, quod desideramus, & nomine Christiano Mariam appellauimus, ut eiusdem nomen ipsum ad omnem virtutem ac sanctitatem incitaret.

Hæc ferè in oppidis Cochino & Ximabara gesta sunt: quæ ego vtrunque Ecclesiam per id tempus saepe reuisi, & alteri Domitianum alteri Paulum, comites ac familiares nostros, interim si ego abessem, præposui. Vos etiam atque etiam obsecro fratres, pro hac vniuersa Iaponica vinea Domino Deo nostro quam diligentissime supplicetis. Ex portu Mariæ Virginis adiutricis. v. Cal. Decemb. MDLXIII.

IOANNIS BAPTISTÆ MONTANI FER-
RARIENSIS, AD MICHAËLEM TURRIANVM
in Societate Iesu in Lusitaniam.

A N N o superiore in Iaponem peruenimus, & maritima in oppidum Christianorum descendimus, vbi Cosmo Turrianus cum vno è fratribus nostris rem Christianam præclare gerebat, quibus ego cum nauare operam ibidem vellem, in Bungum à Cosmo idcirco sum destinatus, quod sequebantur iam ea princeps Iaponis totius Ecclesie sacerdotem desideraret.

bat. Ibi quæta Bungenſium & læticia & benignitate acceptus fue-
 tim, exponere nimis longum fit. Regem ipſum etiam inuili aliquo-
 ties, a quo ſemper honorificè humaniſſimeque tractatus ſum, qui
 tamen ethnicus adhuc eſt, in ea ſecta quæ nihil ſuperelle poſt
 mortem exiſtinat, Chriſtiana tamen religioni tantum tribuit, re-
 bulq; noſtris vſq; adeo fauēt enixè, vt vnus è fidelium numero eſſe
 videatur, credo propterea quòd ominibus ducitur, videtque ſe,
 ex quo tempore Euangelium in ſuis terris promulgari ceptum
 eſt, non ſolum imperio atque opibus auctum, ſed etiam filio, quod
 vehementer optabat. Quod ad conuerſionem harum gentium at-
 tineret, Euangelium longe lateque iam peruagatum eſt, & ſanè pro-
 batur in vulgus, & ferè ſemper ad Baptiſmum, Dei beneficio, a-
 liqui perducuntur. Ratio autem noſtra eum illis agendi eſt eiuf-
 modi. Quaritur primùm quam ſectam ſequantur. deinde, non
 modo quam ipſi profitentur, ſed etiam reliquæ omnes Iaponicæ
 ſectæ multis rationibus ita conſultantur, vt earum ope ac præſi-
 dio æterna ſalutē ſe nequaquam poſſe potiri intelligant. Id ubi
 perceperunt, docentur eſſe vnum terum omnium opificem, qui
 ex nihilo cuncta creauerit, eaque omnia fungi officio præter An-
 gelos deſertores, & hominem, qui è primo illo ſtatu ſua culpa ex-
 ciderit, in quo ab Deo parente poſitus fuerat; idemque naturæ le-
 gibus rectæque rationi adueſſetur. Diſcunt deinceps, Deum ef-
 ſe trinum & vnum, cuius imperium primus ille homo neglexerit.
 Et quoniam infinitæ maiestati ac numini facta iniuria infinitam
 quoque ſatisfactionem exigeret, ſecundam Trinitatis perſonam,
 cum genus humanum aliæve omnino creata natura ſoluendo non
 eſſet, humanitatem noſtram vltro aſſumpſiſſe atque induiſſe, vt i-
 dem homo ſimul & Deus innocentiffimus pœnam noſtris ſcele-
 ribus debitam pretioſo ſanguine ſuo acerbaque perſolueret mor-
 te, ac nos in omnipotentis Dei gratiam reſtitueret. Hæc illis om-
 nia clare & copioſè explicantur. tum ad eorum quæſtiones pro-
 be reſponderetur, & omnis ex eorum animis, quoad eius fieri po-
 teſt, dubitatio tollitur; atque, vt illis certæ precandi formulæ
 tradita, præceptaque Decalogi expoſita ſunt, promittunt ſe
 barbaros ritus ſuperſtitioneſque depoſituros. denique ſacri Ba-
 ptiſmi viſ atque myſteria iſdem explicantur, atque ita Chriſto
 dant nomina ac baptizantur. Verſamur autem in hiſce Iaponi-
 cis regionibus hoc tempore è Societate ſacerdotes ſeptem, fra-
 tres quinque. multi præterea ſunt incolæ familiares ac veluti ſo-
 dales noſtri, præſtanti virtute homines, qui nos in opere haud
 ſegnitè adiuuant. Sed vniuerſi pro meſſis copia ſanè quam pauci
 ſumus.

sumus, nec nobis (quod facile credas) ab occupationibus multum superest otii. itaque subsidio vehementer indigemus. Piis deprecationibus tuis & ceterorum me valde commendo. è Bungo, V. Idus Octobris, MDLXIV.

EX ALIA EIVSDEM IOANNIS BAPTISTÆ EPISTOLA AD IOANNEM POLAN-
cum è Societate Iesu Romam.

NUNC aliqua mihi de Bungenſium Chriſtianoꝝ pietate ac deuotione dicenda ſunt: que virtus cum ſemper in iis apparet eximia, tum vero Quadrageſima tempore præſertim elucet. nam præteritæ peritatem vitæ priuam, & aſidua ſupplicia voluntaria, Chriſtiani ſexta quaque feria frequentiffimi in ſacram conueniunt ædem: atque vbi de paſſione Domini peroratum eſt, extinctis luminibus atrociffimè cuncti ſeſe dederant. Equidem vt primùm interfui, attonitus rei nouitate motus, & culôque, proſus obſtupui. Neque verò duntaxat viroꝝ horroꝝ eſt: ipſæ quoque mulieres in hanc partem ſe admodum tenuè atque acriter incitant. quarum nonnullæ cum me ſummis precibus obſecrarent, ſibi vt in templo, ſumptis ne dignoſcerentur rilibus tunicis, echinatis globulis ferreis in ſua terga ſæuiter, negaui ſcilicet: primùm id mirus decorum arbitraui: deinde etiam veritus, ne ſi ad cæteram aſticitatem & pœnitentiam, et ſe ipſæ præne conſiciunt, verberum quoque tormentum accedente certum adirent vitæ diſcrimen. idipſum graui admodum ætate ſenes à me magnopere contenderunt. Iam verò ſacræ hebdomadae officia, quo animi ſenſu ac lacrymis; Paſchalia autem ſolent quanto animi gaudio, atque hominum multitudine celebrari dici vix poteſt. Nec ſanè minor eſt Natalium feriarum grauitas & celebritas. quin etiam pia ſimul & iucunda per eos dies miracula committuntur, & ſtribus aliquot actionibus è ſacra littera lapponico verſu deſcriptis: quæ poemata Chriſtiani magno bono memoriter hauriunt, namque ea ratione & magnam ſermonum litterarum partem addiſcunt, & hiſce carminibus idem concinendis, profanas cantiones, quibus antea aſſueuerant paulatim dediſcunt. Nam quid ego de Confefſionibus dicam? quæ in genere ita ſolertes accuratque ſunt, vt aliud nil egiffe videantur in vita. Quibusdam ego, id vehementer optantibus, per interpretem aures præbui: quorum nonnulli ſcriptam Confefſionem